

پیشگفتار

دبیران گرامی، دانشآموزان عزیز:

این کتاب شامل نه بخش است که در هر بخش، یک کتاب از نه کتاب درسی پایه‌ی ششم دبستان مورد بررسی قرار گرفته است.

ویژگی‌های این بخش‌ها به شرح زیر است:

ریاضی آموزش گام‌به‌گام کتاب درسی

پاسخ به فعالیت، کار در کلاس، تمرین کتاب درسی و ارائه‌ی نکات مفید برای حل تمرین‌ها و مسائل

علوم تجربی

پوشش کامل مطالب کتاب درسی در قالب پرسش و پاسخ تألیفی
پاسخ فکر کنید، آزمایش کنید، گفت و گو و ...

**فارسی و
نگارش**

معنی واژگان کتاب درسی به صورت سطر به سطر
مشخص کردن واژه‌های مهم از نظر املاء
توضیح نکات دستوری، نگارشی و ادبی
معنی کامل ابیات و متن‌های کهن
پاسخ کامل درک مطلب، درک و دریافت، درست و نادرست و ...

**مطالعات
اجتماعی**

پوشش کامل مطالب کتاب درسی در قالب پرسش و پاسخ تألیفی
پاسخ پرسش‌ها، فعالیت‌ها و کاربرگه‌های کتاب درسی

**هدیه‌های
آسمان**

پوشش کامل مطالب کتاب درسی در قالب پرسش و پاسخ تألیفی
پاسخ پرسش‌های کتاب درسی

**آموزش قرآن،
تفکر و پژوهش،
کار و فناوری**

پاسخ پرسش‌های کتاب درسی

از همه‌ی عزیزانی که این کتاب را انتخاب نموده‌اند تقاضا داریم انتقادها و پیشنهادهای خود را از طریق صندوق پستی ۱۳۱۴۵-۳۷۷ یا تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ گروه مؤلفان با ما در میان بگذارند.

فصل ۱ • عدد و الگوهای عددی

صفحه‌ی ۲ کتاب درسی

فعالیت

- ۱ جدول زیر، نشان دهنده‌ی تعداد دوچرخه‌ها و تعداد چرخ‌های موردنیاز برای تولید آنها در یک کارخانه‌ی دوچرخه‌سازی است. جدول را کامل کنید و به سوالات پاسخ دهید.

تعداد دوچرخه‌ها	۱ 1×2	۲ 2×2	۳ 3×2	۴ 4×2	...	۸ 8×2
تعداد چرخ‌ها	$2 \downarrow$	$4 \downarrow$	$6 \downarrow$	$8 \downarrow$	...	$16 \downarrow$
رابطه‌ی بین تعداد چرخ‌ها و تعداد دوچرخه‌ها	1×2	2×2	3×2	4×2	...	8×2

- برای تولید ۱۰ عدد دوچرخه به چند عدد چرخ نیاز است؟ ○
 $\square \times 2 = 28 \Rightarrow \square = 28 \div 2 = 14$ عدد چرخ برای تولید چند عدد دوچرخه مورد نیاز است؟ ○
○ آیا امکان دارد برای تولید تعدادی دوچرخه ۹ عدد چرخ مورد نیاز باشد؟ خیر
چرا؟ زیرا عدد ۹، از ضرب هیچ عددی در ۲ بدست نمی‌آید.
چه رابطه‌ای بین تعداد چرخ‌ها و تعداد دوچرخه‌ها وجود دارد؟ ○
اگر تعداد دوچرخه‌ها را با $\square$ و تعداد چرخ‌ها را با ○ نمایش دهید، رابطه‌ی بالا چگونه می‌توان نوشت؟
○ = $\square \times 2$.

نتیجه

به عدهای ... ، ۱۲ ، ۱۴ ، ۱۰ ، ۶ ، ۸ ، ۴ اعداد زوج می‌گویند.

- ۲ با توجه به الگوی زیر، شکل پنجم رارسم و جدول را کامل کنید.

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	...	۹
تعداد مربع‌ها	۱	۳	۵	۷	...	۱۷
رابطه‌ی بین تعداد مربع‌ها و شماره‌ی شکل‌ها	$(1 \times 2) - 1$	$(2 \times 2) - 1$	$(3 \times 2) - 1$	$(4 \times 2) - 1$	...	$(9 \times 2) - 1$

- چندمین شکل با ۲۳ مربع ساخته می‌شود؟ ○
 $\frac{(\square \times 2) - 1}{24} = 23 \Rightarrow \square \times 2 = 24 \Rightarrow \square = 24 \div 2 = 12$
بنابراین دوازدهمین شکل، با ۲۳ مربع ساخته می‌شود.

- آیا شکلی با ۲۸ مربع ساخته می‌شود؟ خیر
چرا؟ زیرا همان‌طور که از الگوی به‌دست‌آمده از جدول مشخص است، تعداد مربع‌های هر شکل، عددی زوج نیست
در حالی‌که ۲۸ عددی زوج است.

با توجه به الگوی بالا، رابطه‌ی رویه‌رو را کامل کنید.

در رابطه‌ی بالا به جای تعداد مرتبه‌ها، $\square$ و به جای شماره‌ی شکل، $\bigcirc$ قرار دهید و رابطه را بنویسید.

$$\square = (\bigcirc \times \underline{\hspace{1cm}}) - \underline{\hspace{1cm}}$$

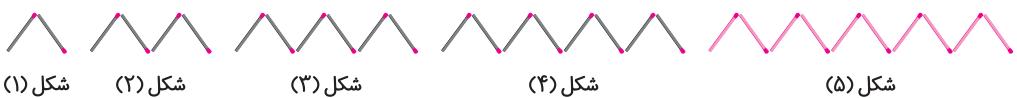
نتیجه

به عدهای ...، ۱۵، ۱۳، ۱۱، ۹، ۷، ۵، ۳، ۱، اعداد فرد می‌گویند.

کاردر کلاس صفحه‌ی ۴۲

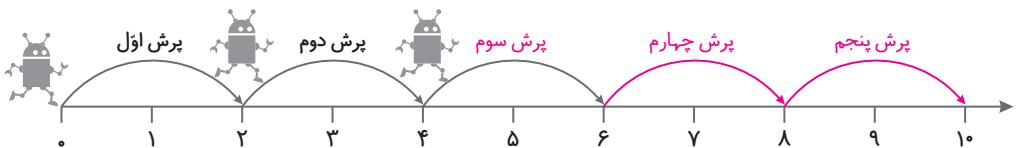
۱ معلم از دانش‌آموزان خواست با رسم الگویی، اعداد زوج را نشان دهند. الگوی چند دانش‌آموز را در زیر می‌بینید. شکل بعدی هر الگورا رسم کنید.

محمد:

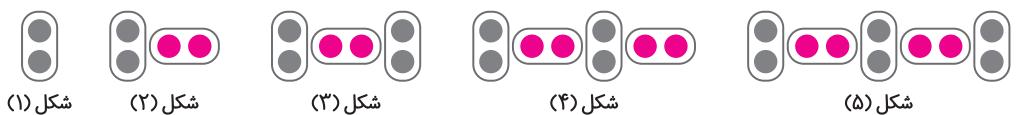
تعداد چوب‌کبریت‌ها در الگوی بالا برابر اعداد زوج است.

علی:

ربات در هر بار پرش روی محور، دو واحد به جلو می‌رود.

حسین:

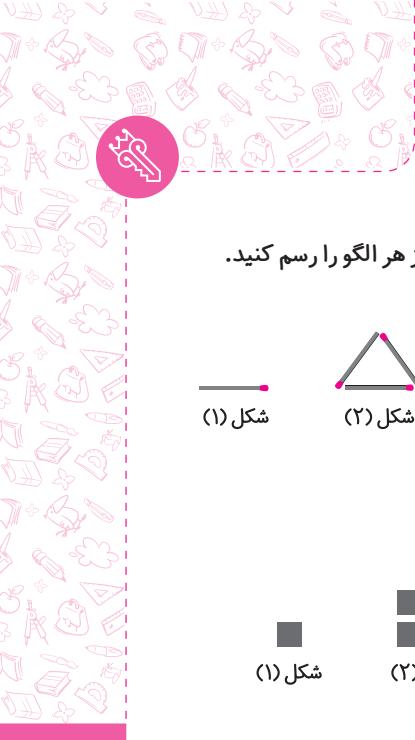

تعداد دایره‌ها در الگوی بالا برابر اعداد زوج است.

شما نیز الگویی رسم کنید و الگوی خود را با الگوی هم‌کلاسی‌هایتان مقایسه کنید.

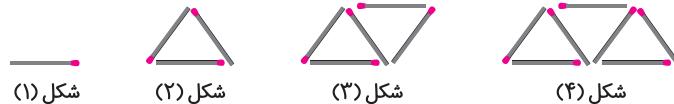
باید الگویی رسم کنیم که با شروع از عدد ۲، الگوی شمارش ۲ تا ۲ تارا نشان دهد. مانند تعداد مثلث‌ها در الگوی زیر:

۲ فاطمه و زهرا الگوهای زیر را برای نمایش اعداد فرد رسم کردند. شکل خواسته شده از هر الگو را رسم کنید.

فاطمه:

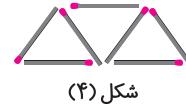
شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

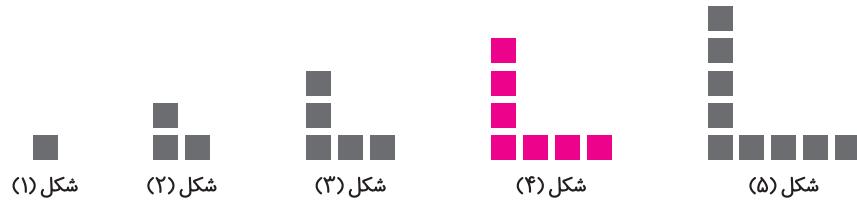

شکل (۴)

شکل (۵)

زهرا:

شکل (۱)

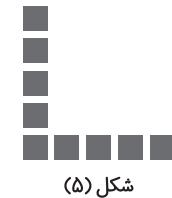
شکل (۲)

شکل (۳)

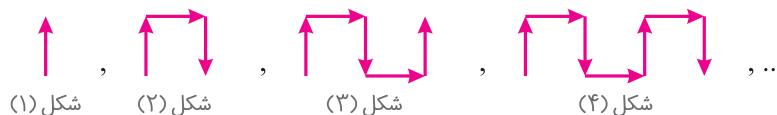
شکل (۴)

شکل (۵)

شما نیز الگویی رسم کنید و الگوی خود را با الگوی هم کلاسی هایتان مقایسه کنید.

باید الگویی رسم کنیم که با شروع از عدد ۱، الگوی شمارش ۲ تا ۲ تارانشان دهد. مانند تعداد فلشها در الگوی زیر:

شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۴)

...

۳ در مورد شباهت‌ها و تفاوت‌های اعداد زوج و فرد با هم کلاسی هایتان بحث و گفت و گو کنید.

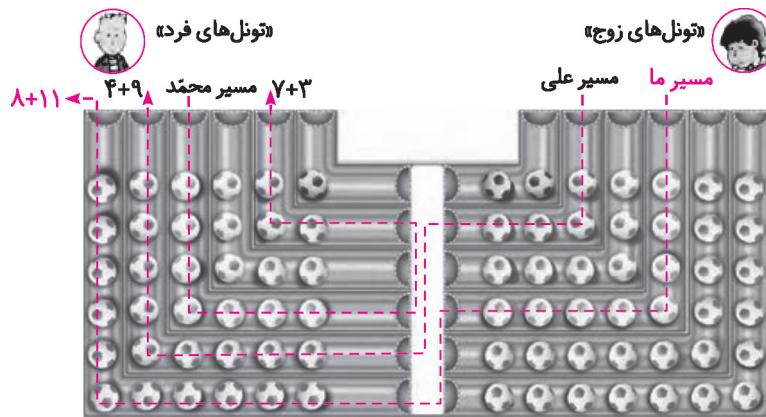
شباهت‌ها: هم در الگوی اعداد زوج و هم در الگوی اعداد فرد، الگوی شمارش، ۲ تا ۲ تا است؛ یعنی در واقع فاصله‌ی دو عدد متولی فرد و دو عدد متولی زوج همیشه ۲ است.

تفاوت‌ها: رقم یکان اعداد زوج با رقم یکان اعداد فرد متفاوت است. رقم یکان در اعداد زوج ۰، ۴، ۸ یا ۶ و رقم یکان در اعداد فرد ۱، ۳، ۵، ۷ یا ۹ است.

۴ و ۵ صفحه کتاب درسی

فعالیت

۱ در شکل زیر، مسیر انتخاب شده توسط دو دانشآموز را مشاهده می‌کنید.

الف) پس از انتخاب یک مسیر، تعداد توپ‌های داخل تونل‌ها را باهم جمع کنید.

$$8+11=19$$

○ آیا هم کلاسی دارید که یک مسیر از «تونل‌های زوج و فرد» را انتخاب کرده باشد و تعداد توپ‌هاییش زوج باشد؟

خیر، این حالت امکان‌پذیر نیست.

○ در چه صورتی مجموع توپ‌های مسیر انتخاب‌شده، زوج و در چه صورتی فرد است؟ اگر هر دو مسیر از تونل‌های زوج یا هر دو مسیر از تونل‌های فرد باشد، مجموع توپ‌ها زوج می‌شود. اگر یکی از مسیرهای انتخابی از تونل‌های زوج و مسیر دیگر از تونل‌های فرد باشد، مجموع توپ‌ها فرد می‌شود.

ب) جملات زیر را کامل کنید.

○ حاصل جمع دو عدد زوج، عددی زوج است.

○ حاصل جمع دو عدد فرد، عددی زوج است.

○ حاصل جمع دو عدد که یکی از آنها زوج و دیگری فرد است، فرد است.

پ) با توجه به شکل بالا، به کمک معلم و هم‌کلاسی‌هایتان بازی جدیدی طراحی کنید و در کلاس انجام دهید.

هر دانش‌آموز، یک مسیر را انتخاب می‌کند. پس از انتخاب مسیر، اختلاف تعداد توپ‌های تونل ورودی و تونل خروجی این مسیر را به دست می‌آورد. هر دانش‌آموز که این کار را انجام داد، نتیجه را یادداشت و زوج یا فرد بودن آن را مشخص می‌کند.

۲) الگوی زیر از چوب‌کبریت‌ها تشکیل شده است. جاهای خالی را پر کنید.

۳ : تعداد چوب‌کبریت‌ها

۶

۹

۱۲

1×3 : رابطه بین تعداد

2×3

3×3

4×3

چوب‌کبریت‌ها و شماره‌ی
شکل‌ها

با توجه به الگوی صفحه‌ی ۴ کتاب درسی) جاهای خالی را پر کنید.

× شماره‌ی شکل = تعداد چوب‌کبریت‌ها

$$\square = \bigcirc \times \underline{\underline{3}}$$

آیا تعداد چوب‌کبریت‌ها و شماره‌ی شکل‌ها با یکدیگر متناسب‌اند؟ بله چرا؟ زیرا نسبت شماره‌ی شکل به تعداد چوب‌کبریت‌ها در هر شکل، همواره برابر با $\frac{1}{3}$ است و به عبارتی دیگر با هر ۳ چوب‌کبریت می‌توان ۱ شکل درست کرد.

$$\left. \begin{array}{ccccccccc} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & \dots \\ \hline 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & \dots \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{2}{6} = \frac{3}{9} = \frac{4}{12} = \frac{5}{15} = \dots \quad \text{نسبت شماره‌ی شکل} \\ \text{تعداد چوب‌کبریت‌ها} \quad \text{تعداد چوب‌کبریت‌ها}$$

- توضیح دهید که مضربهای عدد ۳ چگونه به دست می‌آیند. برای به دست آوردن مضربهای عدد ۳، کافی است عددهای طبیعی ...، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ را در عدد ۳ ضرب کنیم.
۲۱، ۲۴، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ...
- چند مضرب دیگر ۳ را بنویسید.

کار در کلاس صفحه ۵ کتاب درسی

۱ در صف بوفه مدرسه، رضا نفر چهارم است. اگر تعداد افراد داخل صف عددی زوج و کمتر از ۲۰ باشد، چند نفر می‌توانند پس از رضا در صف باشند؟ (سه جواب مختلف بنویسید) روش خود را توضیح دهید.

همان طور که دیده می‌شود، باید مجموع $4 + ?$ عددی زوج و کمتر از ۲۰ باشد، یعنی:

$4 + ? = 4 \Rightarrow ? = 0$	یا	$4 + ? = 6 \Rightarrow ? = 2$
$4 + ? = 8 \Rightarrow ? = 4$	یا	$4 + ? = 10 \Rightarrow ? = 6$
$4 + ? = 12 \Rightarrow ? = 8$	یا	$4 + ? = 14 \Rightarrow ? = 10$
$4 + ? = 16 \Rightarrow ? = 12$	یا	$4 + ? = 18 \Rightarrow ? = 14$

توجه داشته باشید که رضا می‌تواند نفر آخر در صف باشد (یعنی هیچ کسی پس از او قرار نگرفته باشد) که در این حالت نیز، تعداد افراد داخل صف، همان ۴ نفر است که عددی زوج و کمتر از ۲۰ است. همچنین چون می‌دانیم حاصل جمع عددی زوج با عدد زوج دیگری حتماً زوج خواهد بود، بنابراین تعداد افراد داخل صف پس از رضا نیز باید عددی زوج باشد (یعنی $? + 4$ عددی زوج است).

۲ با کامل کردن الگوی عددی زیر، مضربهای ۵ را بنویسید.

$$\begin{array}{ccccccc} 1 \times 5 & 2 \times 5 & 3 \times 5 & 4 \times 5 & , & 5 \times 5 & , & 6 \times 5 \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow & \downarrow & , & \downarrow & , & \downarrow \\ 5 & , 10 & , 15 & , 20 & , & 25 & , & 30 \end{array}$$

۳ نهمین مضرب ۵، چه عددی است؟

بنابراین نهمین مضرب ۵، عدد ۴۵ است.

۴ چندمین مضرب ۵ است؟

$$? \times 5 = 55 \Rightarrow ? = 55 \div 5 = 11$$

بنابراین ۱۱، یازدهمین مضرب ۵ است.

مضربهای ۵ را تا ۱۰۰ بنویسید.

$$5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100$$

۳ عددی کوچکتر از ۱۰ انتخاب کنید و مضربهای آن را بنویسید. به عنوان نمونه ۷ را انتخاب می‌کنیم.

$$1 \times 7, 2 \times 7, 3 \times 7, 4 \times 7, 5 \times 7, 6 \times 7$$

$\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$

$$7, 14, 21, 28, 35, 42$$

صفحه ۶ کتاب درسی

تمرین

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

۱ در جدول مقابل، خانه‌های اعداد زوج را رنگ کنید.

۲ خانه‌ای که رنگ نشند چه اعدادی را نشان می‌دهند؟ اعداد فرد

۳ رقم یکان اعداد زوج چه رقم‌هایی هستند؟ خیر

۴ آیا رقم دهگان اعداد زوج، همیشه زوج است؟ خیر

۵ آیا رقم دهگان اعداد فرد، همیشه فرد است؟ خیر

۶ چگونه می‌توان زوج یا فرد بودن یک عدد را مشخص کرد؟ یکان عدد رانگاه می‌کنیم، اگر یکان فرد بود، عدد فرد است و اگر یکان زوج بود، عدد زوج است.

ریاضی

۱ در جدولی مانند جدول سؤال ۱، اعداد ۱ تا ۱۰۰ را

بنویسید و مضربهای ۳ و ۵ را با رنگ کردن مشخص کنید.

۲ در این جدول مضربهای ۳ با $\triangle$ و مضربهای ۵ با $\circ$ مشخص شده‌اند.

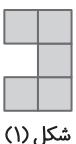
۳ سؤالی را در مورد این جدول طرح کنید و از دوستانتان بخواهید به آن پاسخ دهند.

۴ رقم یکان اعدادی که مضرب ۵ هستند، چه رقم‌هایی است؟ ۰ و ۵

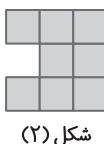
۵ بدون توجه به همه‌ی رقم‌های یک عدد، چه اعدادی مضرب ۵ و فرد هستند؟ اعدادی که رقم یکان آنها، ۵ باشد.

۱	۲	$\triangle$	۴	$\circ$	۵	$\triangle$	۶	۷	۸	$\triangle$	۹	۱۰
۱۱	$\triangle$	۱۳	۱۴	$\triangle$	۱۵	۱۶	۱۷	$\triangle$	۱۸	۱۹	۲۰	
$\triangle$	۲۲	۲۳	$\triangle$	۲۵	۲۶	$\triangle$	۲۷	۲۸	۲۹	$\triangle$	۳۰	
۳۱	۳۲	$\triangle$	۳۴	۳۵	$\triangle$	۳۶	۳۷	۳۸	$\triangle$	۳۹	۴۰	
۴۱	$\triangle$	۴۳	۴۴	$\triangle$	۴۵	۴۶	۴۷	$\triangle$	۴۸	۴۹	۵۰	
۵۱	۵۲	۵۳	$\triangle$	۵۴	۵۵	$\triangle$	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	
۶۱	۶۲	$\triangle$	۶۴	۶۵	۶۶	$\triangle$	۶۷	۶۸	$\triangle$	۶۹	۷۰	
۷۱	$\triangle$	۷۳	۷۴	$\triangle$	۷۵	۷۶	۷۷	$\triangle$	۷۸	۷۹	۸۰	
۸۱	$\triangle$	۸۳	$\triangle$	۸۴	$\triangle$	۸۵	۸۶	$\triangle$	۸۷	۸۸	۸۹	
۹۱	۹۲	$\triangle$	۹۴	۹۵	۹۶	$\triangle$	۹۷	۹۸	$\triangle$	۹۹	۱۰۰	

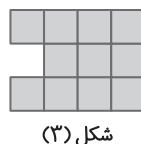
۳ با توجه به الگوی زیر، شکل چهارم الگورا رسم و جدول را کامل کنید.

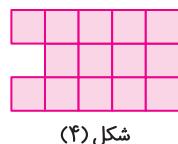
شکل (۱)

شکل (۲)

شکل (۳)

شکل (۴)

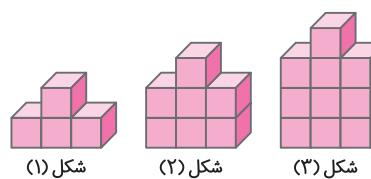
شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴	۵	۶
تعداد مربع‌ها	۵	۸	۱۱	۱۴	۱۷	۲۰
رابطه‌ی بین تعداد مربع‌ها و شماره‌ی شکل‌ها	$(1 \times 3) + 2$	$(2 \times 3) + 2$	$(3 \times 3) + 2$	$(4 \times 3) + 2$	$(5 \times 3) + 2$	$(6 \times 3) + 2$

○ چه رابطه‌ای بین تعداد مربع‌ها و شماره‌ی شکل‌ها وجود دارد؟ پاسخ خود را با پاسخ هم کلاسی هایتان مقایسه کنید.

$$(3 \times 3) + 2 = \text{تعداد مربع‌ها}$$

○ رابطه‌ی خود را با قرار دادن $\square$ به جای تعداد مربع‌ها و $\bigcirc$ به جای شماره‌ی شکل‌ها بنویسید. $\square + (\bigcirc \times 3) =$

○ با توجه به الگوی زیر، شکل چهارم الگو با چند مکعب ساخته می‌شود؟

شماره‌ی شکل	۱	۲	۳	۴
تعداد مکعب‌ها	۴	۷	۱۰	۱۳
رابطه‌ی بین تعداد مکعب‌ها و شماره‌ی شکل‌ها	$(1 \times 3) + 1$	$(2 \times 3) + 1$	$(3 \times 3) + 1$	$(4 \times 3) + 1$

$$= \text{تعداد مکعب‌های شکل چهارم} \Rightarrow (4 \times 3) + 1 = 12 + 1 = 13$$

بنابراین شکل چهارم الگو، از ۱۳ مکعب ساخته می‌شود.

○ شکل چندم با ۲۵ مکعب ساخته می‌شود؟

$$25 = \underbrace{(O \times 3)}_{24} + 1 \Rightarrow O \times 3 = 24 \Rightarrow O = 24 \div 3 = 8 \Rightarrow \text{تعداد مکعب ساخته می‌شود.}$$

○ رابطه‌ی بین تعداد مکعب‌ها و شماره‌ی شکل‌ها را بنویسید.

$$\square = O \times 3 + 1 \Rightarrow \square = (\bigcirc \times 3) + 1 \Rightarrow \square = \text{تعداد مکعب‌ها}$$

○ فاطمه در صف ۱۳ نفره‌ی مدرسه، نفر وسط است. درستی یا نادرستی هریک از جملات زیر را با ذکر دلیل مشخص کنید.

○ فاطمه نفر پانزدهم صف است.

نادرست است، زیرا اگر فاطمه نفر پانزدهم باشد، شکل روبرو را خواهیم داشت:

شانزده نفر
چهارده نفر
فاطمه
نفر پانزدهم

و همان طور که دیده می‌شود، فاطمه در وسط صف قرار نمی‌گیرد.

○ ۱۵ نفر قبل از فاطمه و ۱۵ نفر بعد از فاطمه در صف هستند. درست است، زیرا با توجه به شکل زیر، فاطمه درست وسط صف قرار می‌گیرد و تعداد افراد داخل صف نیز ۳۱ نفر است.

$$15 + 1 + 15 = 31$$

○ ۱۵ نفر قبل از فاطمه و ۱۶ نفر بعد از فاطمه در صف هستند. نادرست است، زیرا با توجه به شکل زیر، فاطمه در وسط صف قرار نمی‌گیرد و همچنین تعداد افراد داخل صف هستند، ۳۲ نفر می‌شود.

$$15 + 1 + 16 = 32$$

○ فاطمه نفر شانزدهم صف هست. درست است، زیرا اگر فاطمه نفر شانزدهم باشد، به این معنی است که پانزده نفر قبل از او هستند و باقیماندهی دانشآموزان که تعداد آنها نیز پانزده ($15 = 16 - 1$) نفر است، بعد از او قرار می‌گیرند و این یعنی فاطمه در وسط صف قرار دارد.

۶ به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱۲ مضرب چه اعدادی می‌تواند باشد؟

عدد ۱۲، ششمین مضرب عدد ۲ است. $6 \times 2 = 12$

عدد ۱۲، دوازدهمین مضرب عدد ۱ است. $12 \times 1 = 12$

عدد ۱۲، سومین مضرب عدد ۴ است. $3 \times 4 = 12$

عدد ۱۲، چهارمین مضرب عدد ۳ است. $4 \times 3 = 12$

عدد ۱۲، اولین مضرب عدد ۱۲ است. $1 \times 12 = 12$

عدد ۱۲، دومین مضرب عدد ۶ است. $2 \times 6 = 12$

بنابراین عدد ۱۲، مضرب عددهای ۱، ۲، ۳، ۴، ۶، ۸، ۹ و ۱۲ است.

○ ۱۵ مضرب چه اعدادی می‌تواند باشد؟ به طور مشابه با آنچه در مورد عدد ۱۲ گفته شد، در مورد عدد ۱۵ می‌توان $15 = 15 \times 1$ ، $15 = 5 \times 3$ ، $15 = 3 \times 5$ ، $15 = 1 \times 15$ نوشت:

بنابراین عدد ۱۵، مضرب عددهای ۱، ۳، ۵ و ۱۵ است.

صفحه‌های ۷ کتاب درسی

فعایت

۱ عبارت‌های زیر را مانند نمونه کامل کنید.

هزارم	صد	دهم	ی	هزار	هزار	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	میلیون	میلیارد
هزارم	صد	دهم	ی	هزار	هزار	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	میلیون	میلیارد
۳	۷	۰	۶	۷	۹	۱	۰	۵	۴	۲					
							۱	۴	۸	۹	۰	۱	۷		
		۴	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۶	۰					

به رقم	به حروف	گستردہ
۳۷۰۶۷۹۱۰۵۴۲	سی و هفت میلیارد و شصت و هفت میلیون و نوصد و ده هزار و پانصد و چهل و دو	$30,000,000,000 + 7,000,000,000 + 60,000,000 + 7,000,000 + 900,000 + 10,000 + 500 + 40 + 2$
۱۴۸۹/۰۱۷	هزار و چهارصد و هشتاد و نه و هفده هزارم	$1,000 + 400 + 80 + 9 + 0 / 01 + 0 / 007$
۴۰۰۷۰۰۰۶۰	چهارصد میلیون و هفتاد هزار و شصت	$400,000,000 + 700,000 + 60$

اعداد بالارا از کوچک به بزرگ، مرتب کنید و بنویسید.

۲ سه دانشآموز عدد پنجاه و سه میلیارد و چهل و دو میلیون و یکصد و شصت و نه هزار و هفتاد و هفت را به رقم نوشته‌اند. کدامیک درست است؟ اشتباه دو نفر دیگر را توضیح دهید.

نادرست

۵۳۰۴۲۱۶۹۷۷

درست

۵۳۰۴۲۱۶۹۰۷۷

نادرست

۵۳۴۲۱۶۹۷۷

دانشآموزی که عدد ۵۳۴۲۱۶۹۷۷ را نوشته، عدد مربوط به طبقه‌های یکی و میلیون را اشتباه نوشته است. درواقع، صفرهای آنرا ننوشته است.

یکی هزار میلیون میلیارد
۵۳، ۰۴۲، ۱۶۹، ۰۷۷
↑
این صفرها را ننوشته است.

یکی هزار میلیون میلیارد
۵۳، ۰۴۲، ۱۶۹، ۰۷۷
↑
این صفر را ننوشته است.

دانشآموزی که عدد ۵۳۰۴۲۱۶۹۷۷ را نوشته، عدد مربوط به طبقه‌ی یکی را اشتباه نوشته است. درواقع، صفر (رقم صدگان) آن را ننوشته است.

۳ با کارت‌های ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰ هر یک از اعداد خواسته‌شده را بسازید و جاهای خالی را پر کنید.

به حروف	به رقم
یک میلیارد و بیست و سه میلیون و چهارصد و پنجاه و شش هزار و هفتاد و هشتاد و نه	۱،۰۲۳،۴۵۶،۷۸۹
نه میلیارد و هشتاد و هفتاد و شش میلیون و پانصد و چهل و سه هزار و دویست و یک	۹،۸۷۶،۵۴۳،۲۰۱
صد و دو هزار و سیصد و چهل و شش	۱۰۲،۳۴۶

الف) کوچکترین عدد ده‌ رقمی

ب) بزرگترین عدد ده‌ رقمی فرد

پ) کوچکترین عدد شش رقمی زوج

کار در کلاس

۱ جدول رو به رو جمعیت تعدادی از کشورهای جهان را در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد. جدول را کامل کنید.

با تقریب یک میلیون (با حذف رقم‌ها)	جمعیت به حروف (نفر)	جمعیت به عدد (نفر)	کشور
۷۹۰۰۰۰۰	هفتاد و نه میلیون و سیصد و چهل هزار	۷۹۳۴۰۰۰	ایران
۹۰۰۰۰۰	نه میلیون و چهارصد و دوازده هزار	۹۴۱۲۰۰۰	سوئد
۱۳۷۷۰۰۰۰۰	یک میلیارد و سیصد و هفتاد و هفت میلیون و سیصد و ده هزار	۱۳۷۷۳۱۰۰۰	چین
۸۰۰۰۰۰	هشت میلیون و دویست و هشتاد هزار	۸۲۸۰۰۰	تاجیکستان

چین > ایران > سوئد > تاجیکستان

ترتیب کشورها بر اساس جمعیت: